

Farsta 28 februari 2022

Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Vår referens: karolina.celinska@dhr.se

Remissyttrande avseende Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033 I2021/02884

DHR är en idéburen demokratisk organisation för och av personer med nedsatt rörelseförmåga. Genom att skapa opinion och påverka de politiska besluten arbetar vi för ett öppet Sverige, där personer med nedsatt rörelseförmåga inte blir utestängda. Utgångspunkterna i vårt arbete är FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och hållbarhetsmålen i agenda 2030. Det är utifrån dessa perspektiv vi framför våra synpunkter på utredningen.

DHR:s synpunkter

Målet om ett transportsystem tillgängligt och användbart för alla har funnits med i planerna de senaste perioderna. Arbetet har systematiserats och utveckling på området har skett, men ännu saknas delar som borde vara självklara i en inriktningsplan fram till 2030 och även längre än så.

Agenda 2030

Den nationella planen har inslag och koppling till de globala målen. Dock anser DHR att planen saknar ett resonemang kring agendans mål 11. 2 om att tillgängöra hållbara transportsystem för alla. Vidare saknas ett resonemang om hur denna plan ska tillsäkra att ingen lämnas utanför (leave no one behind) i genomförandet så att målet kan nås i praktiken.

Funktionsrättskonventionen

Konventionen ger personer med nedsatt rörelseförmåga rätt till tillgänglighet och användbarhet till transportsystemet i Artikel 3, 4, 9 och 20. I planen saknas en tydlig skrivning om på vilket sätt investeringar i denna plan leder till Sveriges åtagande att uppfylla dessa rättigheter.

Universell utformning

Arbetet med funktionshinderpolitiken där även transportsystemet är inbegripet, ska utgå från vissa principer. En av dessa är universell utformning. Universell utformning ska tillämpas inom allt från byggd miljö till information och kommunikation. När nya stora investeringar genomförs för ett framtida hållbart transportsystem, förutsätts att det görs utifrån principen om universell utformning.

Förslaget till nationell plan för transportinfrastrukturen saknar skrivningar om universell utformning. Vidare saknas skrivningar för åtagande om att investeringarna förutsätter att projekten utgår från universell utformning för att uppfylla både Agenda 2030 och åtagandena i funktionsrättskonventionen.

DHR lämnade detta tydliga medskick i remissen avseende inriktningsunderlag för transportinfrastrukturplaneringen 2022–2033. I den nationella planen saknas ändå universell utformning. DHR kräver att detta justeras i planen så att Sverige uppfyller sina åtaganden enligt den gällande strategin för funktionshinderpolitiken och har en tydlig ansats att uppfylla målen för funktionshinderpolitiken.

Övriga synpunkter

DHR vill utöver redan nämnda synpunkter även lyfta ytterligare några punkter. Vi anser att planen bör förtydliga alla aktörers ansvar för agendan, funktionsrättskonventionen och universell utformning. Även om staten har det yttersta ansvaret, så är regioner, kommuner, myndigheter och enskilda trafikbolag ansvariga för åtagandet och det praktiska genomförandet. Vidare är intersektionalitet viktigt att belysa när det gäller personer med nedsatt rörelseförmåga. Det är viktigt att detta finns med rörande resonemang om jämställdhet, socialt utanförskap och diskriminering, då detta ofta genererar flerfaldigt utanförskap.

Som sista punkt vill vi lyfta aktiv involvering. Det är viktigt att personer med nedsatt rörelseförmåga aktivt involveras i genomförandet av transportpolitiken i praktiken. Särskilt viktigt är att prioritera de personer som riskerar att lämnas utanför, att aktivt involvera de som finns längst ifrån, så tidigt som möjligt.

Beslut om detta yttrande har tagits av förbundsordförande Åsa Strahlemo. Yttrandet har beretts av rättighetspolitisk samordnare Karolina Celinska.

DHR – Delaktighet Handlingskraft Rörelsefrihet
Vänliga hälsningar

Åsa Strahlemo

Åsa Strahlemo
förbundsordförande

K. Celinska

Karolina Celinska
rättighetspolitisk samordnare